

Monarchie aangenomen had; straks" — hoe werd deze profetie achttien jaar later vervuld! — „werpt zij ook dat hinderlijke gewaad af. De Hertog van *Orleans* regeert noch krachtens het erfregt dat hij versmaadt, noch door den wil van het Souvereine Volk, hetwelk niet is gehoord: hij regeert omdat en zoolang die afdeeling der liberale partij, welke nu de winstgevende bedieningen bekleedt, sterk genoeg is om haar gezag tegen de beginsels waardoor zij het verkreeg te beschutten. Erkenntenis van zoodanig Gouvernement is de aankondiging dat in ieder Land, wie zich ook meester make van het bewind, plaats en rang verkrijgen zal in Europas Gemeenebest. Het is verzaking van het regt; het is aanmoediging der muiterij; het is onvoorwaardelijke hulde aan het geweld; het is goedkeuring van de beginsels, volgens welke ieder gezag niets anders is dan onverschoonlijke en misdadige dwingelandij."

320) T. a. p., 1^e serie, dl. II, bl. 131.

321) T. a. p., 2de dr., bl. 20.

322) *Over de erkenntenis der onafhankelijkheid van België*, bl. 36.

323) T. a. p., bl. 46/47.

324) T. a. p., bl. 68.

325) T. a. p., bl. 76.

326) T. a. p., 2de dr., bl. 41.

327) T. a. p., 2de dr., bl. 31 en volg.

328) In gelijken trant in *Deutschland um Neujahr 1870*, bl. 8: „nicht grübelnd in den Geheimnissen der Weltregierung Gottes haben wir die Richtschnur unseres Thuns zu suchen, sondern Seinem Willen, wie Er in Seinen Geboten ihn uns offenbart hat, haben wir Gehorsam zu leisten."

Hij wijst daar ook, bl. 8/9, op het onvaste van feiten en gevolgen als grondslag. Gelijk Napoleon I ervaren heeft, die waande op hechten bodem te staan, als hij den eenen voet in Moskau en den anderen in Spanje had, maar straks het afbrokkelen van dien bodem ervoer.

En op de Pruisische generaals, die in 1806 de hun toevertrouwde vestingen overgaven, nog eer zij aangevallen waren. Omdat de feiten, de zegepralen van Bonaparte hem te machtig waren. Daarmee begonnen zij te rekenen. Zoo kwam de vraag op, waarom men te vergeefs onschuldige steden ongelukkig zoude maken. En de duidelijke dienstplicht en de militaire eer raakten op den achtergrond.

329) *Ned. Gedachten*, 2de serie, dl. II, bl. 83.

330) T. a. p., bl. 141.

331) *Narede van vijfjarigen strijd*, bl. 82/83.

332) *Handd. v. d. Staten-Generaal*, 1866/67, II, bl. 428.

333) *La Frusse et les Pays-Bas*, 3de dr., (1867), bl. 19.

334) Zie bl. 15, 17, 35, 39, 40, 53, 55.

335) Schoon zijn de woorden, door Groen van Prinsterer hierover 17 December 1849 in de Tweede Kamer onzer Staten-Generaal gesproken: „Zeg niet dat een klein land weinig of niets vermag. Die stelling wordt gelogenstraft uit hetgeen vroeger is gebeurd, en uit hetgeen nu plaats heeft. Zagen wij niet onlangs dat Denemarken door gansch Duitschland aangevallen, met eere stand hield?